

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

12 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Nadejda Toma, Vladimir Timofti, Constantin Alerguș, Anatolie Țurcan,

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de avocatul Spînu Oleg în numele inculpatului Bejan Vadim, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Cimișlia din 22 august 2016 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 aprilie 2017, în cauza penală în privința lui

*Bejan Vadim XXXXX, născut la
XXXXX, originar s. XXXXX, r-nul
XXXXX, domiciliat în s. XXXXX r-nul
XXXXX.*

Termenul de examinare a cauzei:

- 1. 04.07.2016 - 22.08.2016 (prima instanță);***
- 2. 16.01.2017 – 26.04.2017 (instanța de apel);***
- 3. 14.07.2017 - 12.12.2017 (instanța de recurs).***

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cimișlia din 22 august 2016, *cauza fiind examinată în procedură simplificată, în temeiul art. 364/1 Cod de procedură penală*, Bejan Vadim XXXXX a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264/1 alin. (4) Cod penal la 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

În baza art. 85 alin. (1) Cod penal, lui Bejan Vadim i-a fost adăugată parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Cimișlia din 01 iunie 2015, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 3 ani și 2 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că Bejan Vadim, la data de 02 februarie 2016 în jurul orei 08:30, fără a deține permis de conducere a mijloacelor de transport, a urcat la volan și conducând automobilul de model „Audi A6” cu n/î J AK 756, pe una din străzile satului Marienfeld, r-nul Cimișlia, fiind stopat de către angajații poliției IP Cimișlia, Alexandru Lupu și Vasile Galii, acesta nu s-a supus cerințelor legitime a colaboratorilor de poliție și și-a continuat deplasarea. Ulterior, la solicitarea colaboratorilor de poliție de a trece testarea alcoolică, fără a invoca motive întemeiate, a refuzat categoric de a fi supus testării, totodată nu a prezentat permis de

conducere pe numele său, valabil pentru categoria din care face parte autovehiculul condus.

Astfel, Bejan Vadim a încălcat prevederile Regulamentului Circulației Rutiere și anume pct. 11 lit. j), care obligă conducătorul de vehicul să se supună, la solicitarea agentului de circulație, procedurii de testare a aerului expirat.

Prin acțiunile sale, Bejan Vadim a comis infracțiunea prevăzută de art. 264/1 alin. (4) Cod penal, adică refuzul și eschivarea conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolscoptică, săvârșită de către persoana care nu deține permis de conducere.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Spînu Oleg în numele inculpatului, care a solicitat repunerea în termen a apelului, casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie recunoscut vinovat și condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264/1 alin. (4) Cod penal și să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de amendă în limita sancțiunii prevăzute de lege.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 14 martie 2017, adoptată în dosarul nr. 1cc-6/2017, a fost soluționat conflictul de competență și s-a stabilit competență pentru judecarea apelului declarat de avocat în numele inculpatului – Curtea de Apel Chișinău.

În motivarea cererii depuse, apelantul a invocat următoarele:

- Bejan Vadim a fost condamnat pentru săvârșirea unei infracțiuni care se atribuie la categoria infracțiunilor ușoare, vina a recunoscut-o integral și a contribuit activ la descoperirea acesteia, regretă cele întâmplate și se căiește sincer, a solicitat instanței ca cauza penală să fie examinată în procedura art. 364/1 Cod de procedură penală, mai mult ca atât a indicat că prejudicii materiale nu au fost stabilite.

Reieșind din cele menționate, precum și din circumstanțele cauzei, apelantul a considerat oportun ca față de inculpat să fie aplicată o măsură de pedeapsă mai blândă și anume amenda în limitele sancțiunii, ținându-se cont că a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată.

Mai mult ca atât, apelantul a invocat posibilitatea aplicării unei pedepse separate expres prevăzute în pct. (11) art. 90 Cod penal, or după cum a menționat, inculpatul în perioada de probațiune a săvârșit o infracțiune ușoară;

- la stabilirea pedepsei instanța de fond nu a ținut cont de prevederile art. 61 Cod penal, or scopul pedepsei penale, care este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, constă în restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de infracțiuni;

- cu referire la termenul de depunere a apelului, a menționat că, potrivit actelor cauzei, dosarul a fost repartizat aleatoriu judecătorului în Judecătoria Cimișlia, Iu. Palade, prima ședință de judecată fiind numită pentru data de 21.07.2016, ședință de judecată în care s-au prezentat toți participanții și la care s-au și ținut susținerile verbale, astfel întreruperea pentru data de 19.08.2016 a fost efectuată pentru pronunțarea sentinței. În contextul dat, la data de 19.08.2016 inculpatul s-a prezentat, însă a fost

informat că ședința nu va avea loc pe motiv că judecătorul s-a concediat și urma să fie informat suplimentar despre următoarea ședință fixată, ulterior în lipsa tuturor participanților la proces la data de 22.08.2016 instanța a pronunțat sentința;

Inculpatul nu a cunoscut despre faptul pronunțării sentinței în cauză, acest fapt i-a fost cunoscut doar la data de 18 decembrie 2016, când la domiciliu s-au prezentat colaboratorii de poliție informând rudele, iar cu materialele cauzei penale a luat cunoștință la data de 19 decembrie 2016, fapt confirmat prin mențiunile făcute în dosar.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 aprilie 2017, pronunțată integral la 24 mai 2017, apelul declarat a fost respins, ca inadmisibil, cu menținerea sentinței.

În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a statuat că avocatul Spînu Oleg a declarat apel în numele inculpatului, după încheierea contractului de asistență juridică cu fratele acestuia, având în vedere că inculpatul s-a eschivat de la executarea pedepsei, ultimul din informația primită de la avocat era plecat peste hotarele Republicii Moldova la muncă în Germania.

Astfel, instanța de apel a reținut că, la examinarea apelului declarat, participa un alt avocat ales pentru a reprezenta interesele inculpatului, care nu a participat în prima instanță. În contextul dat, instanța de apel a constatat (fapt confirmat și de apărător în ședința de judecată în apel) că la 19 decembrie 2016, avocatul Spînu Oleg a încheiat contract de asistență juridică fără număr cu Bejan Constantin (fratele inculpatului) în vederea apărării intereselor inculpatului Bejan Vadim XXXX, în toate instanțele de judecată. La materialele cauzei penale au fost anexate mandatele avocatului din 19 decembrie 2016 și din 29 decembrie 2016.

Astfel, instanța de apel a constatat că, la materialele cauzei penale nu a fost anexat nici un act confirmativ, care să ateste consimțământul inculpatului Bejan Vadim, de a-i fi reprezentate drepturile și interesele de către avocatul Spînu Oleg în procedura de judecare a apelului, astfel după cum dictează prevederile art. 70 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală. Deși Spînu Oleg a prezentat instanței de apel două mandate de acordare a asistenței juridice nr. 0931386 din 19 decembrie 2016 și nr. 0931388 din 29 decembrie 2016, acestea nu au putut fi reținute în calitate de probă care ar confirma împuternicirile acordate, or în acest sens avocatul Spînu Oleg a confirmat că nu are încheiat contract de asistență juridică cu inculpatul, ci cu fratele acestuia. Mai mult, atât mandatele nu erau semnate de către inculpat, cât și cererea de apel, neputând fi astfel demonstrat acordul inculpatului, ca Spînu Oleg să-i reprezinte interesele în calitate de apărător în instanța de judecată și în mod expres dreptul de a întocmi, semna și depune cererea de apel în numele său.

În acest sens, instanța de apel a reținut aplicabilitatea în cauză a prevederilor alin. (8) al art. 70 Cod de procedură penală, potrivit cărora persoana care pretinde să participe în cauza dată în calitate de apărător, dar nu prezintă documentele ce îi confirmă calitatea și împuternicirile de apărător nu este admisă să participe la desfășurarea procesului penal în calitatea respectivă.

5. Hotărârile instanțelor de judecată sunt atacate cu recurs ordinar de către avocatul Spînu Oleg în numele inculpatului, la 06 iunie 2017, invocând drept temei de recurs pct. 6) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, prin care solicită casarea acestora, cu pronunțarea unei hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță cu stabilirea unei pedepse separate în corespundere cu prevederile p. 11 art. 90 Cod penal, prin care Bejan Vadim să fie recunoscut culpabil și condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264/1 alin. (4) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de amendă în limita sancțiunii prevăzute.

În motivarea recursului declarat invocă:

- apărarea a prezentat la cererea completului de judecată, originalul contractului privind prestarea serviciilor juridice, semnat de către fratele inculpatului, din considerent că inculpatul nu avea posibilitate financiară și nici fizică de a prezenta la acel moment o cerere-împuternicire (deoarece se află ilegal la lucru în Germania), confirmarea făcând-o telefonic;

- cerința instanțelor naționale ca împuternicirile pe care le oferă bănuțiții, învinuțiții, inculpații să fie consemnate de către aceștia în mandatele eliberate de către avocat vine din data de 28 noiembrie 2016, odată cu recomandarea Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr. 94, iar până la data sus indicată nici o instanță nu a solicitat un astfel de acord;

- cererea – acord scrisă și semnată personal de inculpatul Bejan Vadim, a primit-o prin intermediul poștei după data de 19 aprilie 2017.

Din cele relatate, precum și din circumstanțele cauzei, apelantul reiterează poziția că cea mai oportună soluție este ca față de inculpat să fie aplicată o măsură de pedeapsă mai blândă și anume amenda în limitele sancțiunii, ținându-se cont că a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată. Mai mult ca atât, posibilitatea aplicării unei pedepse separate este expres prevăzută și în pct. 11 din art. 90 Cod penal, ori după cum a mai menționat condamnatul în perioada de probațiune a săvârșit o infracțiune ușoară.

6. La caz, a fost depusă referință de către procuror, care se pronunță pentru inadmisibilitatea recursului ordinar declarat, pe care îl consideră vădit neîntemeiat.

În sensul dat, procurorul consideră că pedeapsa stabilită inculpatului de prima instanță și menținută de instanța de apel a fost individualizată în mod corespunzător, luându-se în considerare prevederile art. art. 76-78 Cod penal, 364/1 Cod de procedură penală.

7. Judecând recursul ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi respins, din următoarele considerente.

Colegiul penal lărgit reține că recurentul a specificat în cererea depusă următorul temei pentru recurs – pct. 6) de la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală. În contextul acestei specificări, Colegiul penal lărgit constată că menționarea acestui temei pentru recurs a fost lipsită, în continuare, de motivele și argumentele care ar fi justificat existența temeiului respectiv.

În particular, recurentul nu a specificat care anume erori de drept, din cele prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, au fost comise de către instanța de apel. Cu referire la acest fapt, Colegiul penal lărgit reiterează că norma menționată prevede următoarele situații: 1) *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel*; 2) *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*; 3) *motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar*; 4) *instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței*.

Din considerentele enunțate, Colegiul penal lărgit statuează asupra formalității indicării temeiului pentru recurs în cererea formulată de recurent, acesta nefiind susținut de careva argumente, care ar indica asupra existenței lui. Din aceste motive, Colegiul penal consideră că temeiul de recurs, invocat de recurent, nu și-a găsit confirmare.

Totodată, Colegiul penal lărgit va respinge argumentul invocat de recurent, precum că a prezentat în instanța de apel, originalul contractului privind prestarea serviciilor juridice, semnat de către fratele inculpatului și că cererea-acord scrisă și semnată personal de inculpatul Bejan Vadim a primit-o prin intermediul poștei după data de 19 aprilie 2017, or modalitatea de confirmare a împuternicirilor oferite de către inculpat apărătorului său, este reglementată de către legiuitor în dispoziția art. 70 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, unde este stipulat că avocatul ales poate fi admis în procesul penal în calitate de apărător **la invitația** bănuितului, învinuitului, inculpatului, reprezentantului legal al acestuia, precum și la solicitarea altor persoane **cu consimțământul** persoanelor interesele cărora urmează să le apere.

Prin urmare, avocatul care a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel anexează mandatul, care urmează a fi completat în corespundere cu cerințele expuse în Hotărârea Guvernului nr. 158 din 28.02.2013 cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului. Astfel, în mandatul prezentat, în mod obligatoriu, pe recto se va indica că avocatul este împuternicit pe cauza penală concretă să declare în numele inculpatului recurs ordinar la Curtea Supremă de Justiție, iar pe verso se va indica numele, prenumele și semnătura inculpatului (pct. 6, subpct. 2) lit. a1), b) din Hotărârea Guvernului nr. 158 din 28.02.2013).

La materialele cauzei a fost anexat mandatul avocatului Spînu Oleg pentru instanța de recurs, din 08 iunie 2017 (f.d. 175, vol. I), nefiind semnat pe verso de către Bejan Vadim, nici cererea de recurs ordinar nu a fost semnată de către inculpat. Astfel, nu s-a putut demonstra faptul că inculpatul a dat acordul ca avocatul Spînu Oleg să-i reprezinte interesele în calitate de apărător în instanța de judecată și în mod expres dreptul de a întocmi, semna și depune cererea de recurs în numele său.

Colegiul penal reține că în în cazurile când se constată că lipsește semnătura inculpatului de pe verso mandatului, din motive de imposibilitate de a o aplica (aflarea peste hotarele țării, în prezentul caz la lucru în Germania), recurentul trebuie să anexeze la recurs **o cerere scrisă personal de către inculpat și semnată de acesta** sau, după caz, procura în original, iar pentru a se evita orice confuziune asupra veridității

semnăturii aplicate pe cererea dată cu ea a titularului cererii (inculpatului) **este necesară legalizarea semnăturii în conformitate cu legislația în vigoare**, or cererea semnată de inculpat și trimisă prin oficiul poștal, datată cu data de 19 decembrie 2016, anexată de către apărător la cererea de recurs ordinar nu se conformează legislației în vigoare, deoarece semnătura nu este legalizată și nu se poate verifica veridicitatea acesteia (f.d. 182, vol. I).

În acest context, colegiul penal reiterează că, potrivit alin. (8) al art. 70 Cod de procedură penală, persoana care pretinde să participe în cauza dată în calitate de apărător, dar nu prezintă documentele ce îi confirmă calitatea și împuternicirile de apărător nu este admisă să participe la desfășurarea procesului penal în calitatea respectivă, or cererea de recurs ordinar înaintată de avocatul Spînu Oleg în numele inculpatului Bejan Vadim, este inadmisibilă, Colegiul penal nu se va expune asupra fondului recursului, lăsând fără apreciere argumentele invocate de recurentul Spînu Oleg, întrucât soluția de respingere a recursului ca inadmisibil nu implică o verificare a hotărârilor atacate, întrucât instanța de recurs nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acestora decât în cadrul unui recurs ordinar exercitat în mod legal.

Generalizând asupra celor expuse, Colegiul penal lărgit conchide de a respinge recursul, ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

8. În conformitate cu art. 338, 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Se respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de avocatul Spînu Oleg în numele inculpatului *Bejan Vadim XXXXX* cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 aprilie 2017.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 12 ianuarie 2018.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Nadejda Toma

Vladimir Timofti

Constantin Alerguș

Anatolie Țurcan